

Un arreproèr qui relhèva tostemps deu calendari... julian

version en langue gasconne du proverbe sur l'allongement des jours

Un arreproèr qui relhèva tostemps deu calendari... julian

Los ancians qu'an tots entenut aqueth arreproèr gascon :

« A Senta Luça, un saut de puça, a Nadau, un saut de brau e a cap d'an un volet d'hasan ».

Solament lo 13 de deceme, jorn de Senta Lucia, que cau constatar que los dias contunhan a diminuir e n'ei pas qu'a Nadau que començan a alongar. Alavetz perqué aquera error ?

En hèit ne data pas d'uei e lo responsable ne n'ei pas d'aute que lo papa Gregòri XII, en heurèr de 1582. Aqueste qu'a decidit de cambiar de calendari, en tot passar deu calendari Julien utilizat fins aquí au calendari... au gregorian enqùera d'actualitat. La refòrma que consistiva dens la supression de tres annadas bissextilas sus un periòde de 400 ans, entà empachar ua deriva (pro febla) deu calendari cap aus eveniments astronomic coneguts de longa data (equinòccis e solsticis). Entà aver un efèit immediat, ua sola solucion : la supression de dètz jorns, entà atrapar lo retard apielat despuish l'Antiquitat. Qu'ei atau com dens lo reiaume de França, la datacion de 1582 qu'ei passada deu 9 de deceme au 20 de deceme. Donc shens har grans calculs, que nos apercebem donc que lo 13 de deceme deu calendari julian (Senta Lucia) que correspon plan aproximativament au dia de Nadau deu noste calendari... e efectivament los dias que començan d'alongar. Quitament si uei lo calendari gregorian ei lo calendari internacionau de referéncia, qu'a metut un certan temps abans d'estar reconegut e adoptat peus país non catolics e entà daubuns hèits religiós, quauquas religions que contunhan tostemps a balhar datas segon lo lor pròpi calendari.

Fin finala, l'arreproèr gascon n'ei pas erronèu, simplement n'ei pas estat actualizat après lo cambiament de calendari... E quan la Senta Lucia s'anóncia, que s'ei suu bon camin entà retrobar cada dia mei de lutz... çò qui ei